

Edinost

Glasiloo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaš:

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 nesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopolis se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilnični račun št. 841.652.

TELEFON števil. 1157.

Izhaja vsaki dan
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Pesamišne številke se prodajajo po 3 novč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inseratni oddelek uprave „Edinost“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinost“.

Na adresu splitske „Slobode“ in reškega „Novoga lista“.

IV.
Gospod dr. Josip Smodlaka je v svojem govoru na veliki skupščini dne 8. septembra 1905 v „Narodnem domu“ v Trstu pred ogromno množico in ob viharnem odobravanju izvajal v glavnem te-le misli:
Važnost Trsta za Slovence v nacionalnem in ekonomnem pogledu je dokazana. Ali Trst ni znamenita točka le za brate Slovence, ampak za ves slovenski jug, posebno pa za Dalmacijo. Dalmacija ima, ker je na kopnem odrezana od sveta, edini izhod v svet po morju, a glavni morski pot jo vodi v Trst. Zato je Trst pravi dalmatinski emporij, najvažnejše trgovsko središče, reči se more: njeno ekonomsko srce.

A kaj daje Trst Dalmaciji za ta denarni in človeški kapital? V kulturnem pogledu umazane in pohujšljive kanconete, v narodnem pogledu trgovske potovalce, ki kakor agenti tuje politične misli vodijo protinarodno propagando, a v gospodarskem — baccala per la Dalmacia. Ali vendar Dalmatinci ne smemo bojkotirati Trsta, ker Trst za nas ni tujinstvo, ampak del našega narodnega organizma, tako, da bi amputacija, s katero grozijo nekaterniki, mogla pogubno delovati na vse narodno bitje. Trst je zamrl ud narodnega telesa, a mi ga moramo oživiti.

Ali naj se torej lotimo osvajanja Trsta? Jaz se nočem baviti z vprašanjem daljne bodočnosti, ki je ne rešimo ne mi, in tudi Italijani ne, da-si so v ta hip kulturno naprednejši. Italijansko vprašanje bi se moglo rešiti jedino le v sporazumljenju med Italijani in Slovani. A ker delajo Italijani tako sporazumljenju nemogoče, bi bilo zastoj trostiti besede. Težko da bi bil Trst kedaj povsem naš, ali to moremo doseči, da bomo poleg tujinskega imeli tudi mi svoj Trst: da bomo svoji v tem mestu! Zato nam ne treba osvajati Trsta. Dopolj je, da dobimo sebe in svoje za veliko idejo, ki nas je danes zbrala tu. Ko govorim o Trstu, ne mislim na slovenski, ampak na slovenski Trst, ki ga hočemo pridobiti za Jugoslavijo.

Dalje je izvajal govornik, da so Slovenci tu domačini in njihovo vodstvo da ima največje pravice in največje dolžnosti; da je tu vsaki separatizem poguben za narodno stvar. Potem je žigosal indolenco tukajšnjih Hrvatov in Srbov, ki da nimajo nobene kulturne in gospodarske organizacije. Zato ne more odpušiti njih odtujevanja od Slovencev. Slovenci da vrše svojo narodno dolžnost, česar da se ne more reči o Hrvatih in Srbih.

Zaključil je z izjavo, da teh grenkih besed ni izustil, da bi se komu laskal in koga žalil, ampak le opozoriti je hotel sorojake na veliko važnost Trsta za vse južne Slovence in na njihovo dolžnost, da niso indiferentni vsprico gigantske borbe Slovencev proti toli močnemu protivniku in da pomagajo naši narodni stvari v Trstu „na diku i na korist sebi, našoj miloj Dalmaciji i cijelomu narodu našem“!!

Avstrijska poslanska zbornica.

(Brzojavno poročilo.)
Dunaj 18. Početkom seje je ministerski predsednik princ Hohenlohe poročal, da se je

italijanska vlada zahvalila zbrnici za izraz sočutja povodom katastrofe Vezuva. — Po prečitjanju došlih vlog je ministerski predsednik odgovoril na interpelacijo zaradi bojkotiranja avstrijskih obrtnih izdelkov na Ogrskem. Ko so se razni ministri odgovorili na interpelacije, je zbornica pričela razpravljati o nujnem predlogu posl. Kramara. Nujnost je bila vsprejeta, nakar je zbornica otvorila debato o zadnji izjavi ministerskega predsednika. Prvi je govoril dr. Plaček (Mladočeh). Dr. Plaček meni, da izvede ministerski predsednik volilno reformo brez kompromisa in političnih naptin, ako meni resno glede volilne reforme. Posl. Herzog je pojasnil, zakaj da so Nemci proti volilni reformi. Posl. Romanczuk je rekel, da si ministerski predsednik pridobi simpatije vseh narodov, ako uveljavi načelo enakopravnosti vseh narodnosti. Posl. Choc je dejal, da odgovarja slovenskim interesom le volilna pravica, ki temelji na načelu enakopravnosti in splošnosti. Govornik se pritožuje, da se Čehom usiljuje nemški državni jezik. Iz govora ministerskega predsednika izhaja, da bo novi kurz nemški in sicer na isti način, kakor oni dr. Körberja. V svojih nadaljnjih izjavanjih je govornik urgiral sklicanje češkega deželne zboru ter zahteval, naj se za češki deželni zbor uvede splošna in enaka volilna pravica. Nato je bila seja prekinjena. Prihodnja seja v torek dne 22. t. m.

Iz Hrvatske.

Hrvatski sabor.
V četrtek je hrvatski sabor izvolil 40 delegatov za ogrski državni zbor. Ker se vladna stranka in opozicija nista mogli sporazumeti, je klub vladne stranke sklenil, da se ne udeležijo volitev. Posl. dr. Starčević je izjavil v imenu svojih pristavev (čistih), da bodo sicer glasovali za kandidate združene koalicije (reške resolucijonaše), ne da bi s tem prejudicirali svojemu prihodnjemu postopanju, ker oni ne smatrajo nagodbe, sklenjene med Hrvatsko in Ogrsko, kakor zakonito. A ker se volitve delegatov in skupni državni zbor vrše ravno na pogladi te zakonite nagodbe, „čisti“ principijelno ne vsprejmejo nikake izvolitve.

Izvoljenih je bilo 27 delegatov hrvatsko-srbske koalicije, 3 izven strank in 10 virilistov. Za magnatsko zbornico so bili izvoljeni: grof Miroslav Kulmer, Vl. Nikolić in Gjuro Tomićić. Za poslansko zbornico: Gjalski, Banjanin, Barčić, dr. Bauer, Bedeković, M. grof Bombelles, Brlič, Budisavljević, Cerovac, dr. Grahovac, dr. Harambašić, dr. Krasojević, Kutuzović, dr. Lisavac, dr. Lukinić, dr. Magdić, dr. Mažuranić, dr. Medaković, Modrušan, grof Rudolf Norman, dr. Pinterović, dr. Popović, dr. Potočnjak, Pribičević, Purić, baron Pavel Rauch, dr. Šurmin, Tuškan, dr. Vinković, Zagorac, Ilić Gedeon, Peleš, Penjić, Drohobeczy, grof Lad. Janković, Vlad. Nikolić, vladika Gruić, G. pl. Josipović, Geza baron Rauch, patrijarh Branković.

Po razglasu izida volitve je ban Pejačević izročil predsedniku kraljev reskript, s katerim je sabor odgojen.

Ministerska kriza v Italiji.

V malo kateri deželi je ustavno in parlamentarno življenje tako nestalno, tako negotovo, kakor v Italiji. Tam imajo vedno aprilsko vreme. Danes se razpenja jasno nebo

nad ministerstvom; jutri že mu prirejajo v parlamentu funeralije. Tako pogostih ministerskih kriz nimajo menda nikjer drugje, kakor v Italiji. Ministerstva padajo tudi ob vprašanjih, ki niso v nikaki zvezi s političnimi načeli.

Tako se je zgodilo sedaj ministerstvu Sonnino, ki se je komaj ugrelo v ministerskih foteljih. V Italiji je sedaj na dnevnem redu vprašanje podržavljenja južne železnice. Ministerstvo je zahtevalo, naj komisija, izvoljena od parlamenta radi tega vprašanja, poda svoje poročilo najdalje do 28. t. m. To zahtevo vlade so porabile opozicijske skupine pod vodstvom Giolittija, da strmoglavijo ministerstvo. Posl. Ferraris je namreč predlagal dnevni red, direktno naperjen proti zahtevi vlade, glaseči se: „Zbornica odklanja določitev termina za predložitev poročila komisije o podržavljenju južne železnice.“

Ta dnevni red je bil vsprejet s 197 proti 152 glasom. Ministerstvo je torej doživelo poraz, vsled česar je že podalo svojo demisijo. Kralj pa si je pridržal odločitev za prihodnje dni.

Padec ministerstva Sonnino pa ne more presenetiti nikogar. Vsaka italijanska vlada stoji na vulkanskih tleh. Zbornica je tako razcepljena na skupine, da ne more nobena vlada dobiti zanesljive večine. Tako ni nobena vlada varna ni od danes do-jutri.

Dogodki na Ruskem.

Državna дума.
Včeraj je дума nadaljevala razpravo o adresi in sicer o onem nje delu, ki govori o agrarnem vprašanju. Stavljениh je bilo več predlogov za spremembe. Opuščilo naj bi se ime „kmet“ in se nadomestilo z imenom „poljedelec“, da bo povedano tudi v formi, da kmetje niso posebna kasta za-se. Adresa naj naglašja, da se uvažajo želje onih kmetov, ki nimajo zadostno zemlje, in zahteva naj, da se v tem letu ne bodo iztirjevali zaostali davki. Odstavek o delavskem problemu je bil vsprejet nespremenjeno, vsled česar zastopniki delavstva niso popolnoma zadovoljni. Jako živahna je bila razprava o narodni avtonomiji. Besedilo, predlagano po komisiji, pravi: „Vsaka narodnost ima pravico, da sama upravlja svoje interese.“ Prof. Kovalevski je predlagal dostavek, ki pravi: Preporočena in svobodna Rusija naj v svojem življenju zavzema mesto, ki je pristojno med vlastmi. Varuje naj integriteto države v nje sedanjih mejah, in naj v svojih odnosjih do drugih držav dela na to, da bosta vladala enakopravnost in pravica, posebno, kar se tiče slovenskih narodov. Ta predlog je večina odklonila. Soglasno pa je bila vsprejeta zahteva glede amnestije.

Glasovi o razpuščenju dume.

Ker smo bili tudi mi zabeležili vest, da hoče vlada le nekoliko časa še opozovati delovanje dume, a potem da jo misli razpuščiti, naj zabeležimo tu, kar poroča iz Petrograda dopisnik lista „Vossische Zeitung“. Ta dopisnik pripoveduje: Ker se trdovratno vzdržuje vest o nameri vlade, da razpusti dumo, sem se zglasil pri ministrih, da poizvem, kaj je na stvari. Ministri so označili vest o razpuščenju dume kakor zlobno izmišljotino, ki ima le ta namen, da razburja občinstvo. Ni vlada, ni vplivni dvorni krogi ne mislijo na to, da bi poslancem omejali svo-

bodo govora. V dumi more govoriti vsakdo, kar se mu izljubja. Tudi se bolj razposajene stvari ne bi bile carju in ministrom v povod za represalije proti poslancem. Sicer včasih ni prijetno, ako se mora poslušati žaljive izjave o blizo stoječih krogih, vendar ne more biti to v povod, da bi se z razpuščenjem dume nalagalo poslancem mučenje.

Afera Gapon.

Afero Gapon zasleduje državno pravdnštvo, kakor poročajo iz Petrograda, z izredno velikim aparatom. Mnogo uplernih ljudi meni, da ta pravda odkrije mnogo tajnih potov revolucije.

Drobne politične vesti.

Novi guverner na Reki. Iz Budimpešte poročajo, da bo guvernerjem na Reki imenovan grof Aleksander Nako in ne grof Em. Dessewffy.

Vrnitev Vei-hai-veja. Kakor poroča londonska „Morning Post“ iz Šangaja, je angleški komisar Lockhart iz Vei-hai-veja dospel v Tsingtau ter se od tankaj pada v Tsinafu na pogajanja z guvernerjem iz Santunga povrnitvi Vei-hai-veja in gradnje železnice od Tsinafu v Jangtsekiang.

Domače vesti.

„Un compagno sloveno“ (En slovenski sodrug), takov je naslov članku, ki ga prinaša glasilo tržaških italijanskih socijalnih demokratov v svoji 1164 številki.

„Voditelji tržaških Slovencev se ponašajo s tem, da so skozi 20 let prosili za eno slovensko šolo v mestu Trstu. Mi socijalisti (slovenski), dasi priznavamo potrebo ene slovenske šole za v Trstu prebivajoče Slovence, se nismo hoteli pridružiti narodnim agitatorjem — zakaj, to se lahko tolmači iz želja narodnjakov samih.“

Tako piše: Un sloveno (???) o potrebi slovenske šole v Trstu? Pisec predbaciva voditeljem tržaških Slovencev postranske namene, kateré da so izdali v 125 številki „Edinosti“, ko je ta list posnel po „Slovenskem Štajercu“ notico, v kateri se na prvem mestu povdarja, da je slovenska šola potrebna za gojenje krščanske misli in drugih, za življenje potrebnih predmetov.

Nadaljevanje tega članka je tako, da se moramo čuditi, kako si upajo socijalisti, živeči med nami, pisati kaj takega! Socijalisti — slovenski namreč — se že dlje časa trudijo z narodnjaki vred za pridobitev slovenskih šol v Trstu in so tudi, in to opetovano, javno nastopili z narodnimi voditelji — v tem vprašanju! Izjavili so sicer, da oni nočejo verske, ampak slovenske šole, na kar so jim naši voditelji odgovorili, da mi zahtevamo za sedaj le šolo in nič drugega. Ko bomo že imeli šolo, se pa pogovorimo kakšna naj bo. Ker pa ta: „Uno sloveno“ piše, da tržaški slovenski socijalisti niso in ne bodo podpirali agitacije za slovensko šolo v Trstu — mora biti ta „sloveno“ zelo, zelo mlad, ali pa je prespal vso dose-danjo borbo za slovenske šole v Trstu! Zato dvomim jaz zelo, da je ta članek res prišel iz peresa Slovence, pač pa iz peresa kakega človeka, ki ga tudi „socijalistično platno“ ne more obvarovati pred — italijanskim nacionalnim mišljenjem.

Mi ne zahtevamo šol za gojenje klerika-

stisniti milo ročico tvojo ter slušati sladko besedo tvojo — je govoril knez Berislav ves blažen, ter prijel za roko zaročenko svojo.

— Bog me je čuval, mili moj. Njemu bodi hvala, temu poštenemu starčku, ki me je spremljal na dolgem žalostnem potu.

— Glej, saj stoji tam-le, zvesti, dobri naš Filip. Pridi vredni moj starček, daj mi pošteno desnico svojo.

— Božja ti bodi pomoč, plemeniti knez! je rekel stari križar ginjenim glasom ter ponudil Berislavu težko desnico svojo.

— Bog ti poplačaj dobro delo tvoje! je rekel knez Berislav, vsprejemši toplo križarjevo roko. Ali sedimo sedaj! Nu, mila moja, sedi tu poleg mene in pripoveduj mi o potovanju svojem. Ah, v duhu sem bil vedno s teboj in prosil sem Boga dan na dan, naj te ima siroto pod svojim nadzorstvom. In Bog je uslišal moje vroče prošnje. Slava mu!

Seli so.

— Slava Bogu! pravim s teboj tudi jaz! — je rekla Angelija, sedeča poleg svojega zaročenca na stolico... Brez njegove pomoči ne bi bila nikdar izpolnila svoje obljube. — Pripovedujem naj ti o svojem potovanju?... Teško je bilo to potovanje, težje nego

sem kedaj mogla misliti. Velik del poti do morja sva prehodila peš. Hodila sva po pustih, divjih krajih, kjer po ves dan ne vidiš človeškega bitja, ampak le divjo zver, ki se širi tankaj, kakor v svoji državi. Pretrpela sem mnogo lakote, žeje in mraza, stvari, ki so mi bile neznane do tedaj. Na potu, v visokih planinah naju je često zalotila noč, ki sem jo morala prespati pod vedrim nebom, na mrazu in trdem ležišču — na zemlji. Po dveh tednih trudapolnega potovanja dospela sva slednjič v Zadar. Tu sva čakala več nego mesec dnij na ladijo v Neapelj. Slednjič je došla in ukrcala sva se čez par dni in odplula proti Gaeti. S prvega smo brodili srečno, ali skoro je potegnil slab veter in strašna burja nas je zajela sredi morja. Tri dni je motala burja našo ladijo besno in brez prestanka... Ze sem mislila, in mislili so tudi vsi drugi, da ni rešitve za nas, da nas požre besneče morje... Počasi je začela burja odjenjavati in rešeni smo bili iz smrtno nevarnosti... Dospeli smo srečno v Gaeto, na cilj potovanja mojega.

Šla sem naravnost h kraljici Margareti. Ona pa, ko je čula, da sem nečakinja bratov Horvatov, prvih njenih prijateljev v naših straneh, me je vsprejela najljubezniveje ter

me nastanila v svojem dvoru. Obžalovala je težko usodo, ki je zadela mojega dobrega strica Ivaniša pri Dobornu... točila je iskrene solze radi njegove mučniške smrti v Peču... Videla sem, da jej gre od srca, da ima Horvate v najboljšem spominu. Ti ostaneš pri meni, za vedno ostaneš tu, ubogo dete! je rekla kraljica z blago besedo. Tu, poleg mene in mojega sinu, ti bo dobro, kakor v rojstni hliši. — Toplo sem se zahvalila vzvišeni gospi, ali takoj sem jej povedala pravi vzrok svojemu prihodu. Minolo je nekoliko tednov in odločila sem se, da pridobim svojo željo kraljici, ki sem se jej jako priljubila v tem kratkem času. Izpovedala sem jej iskreno vse, najino ljubezen od prvega začetka, oviro radi zaobljube, ki naju je ločevala tolika leta, tvoje ujetništvo in pogoj, ki mi ga je stavil ban Gorjanski, da te rešim pogube. Kraljica je pozorno poslušala vsako mojo besedo, a ko sem dovršila, dvignila se je s stolice, položila roki na prsa in stala zamisljeno. Videlo se jej je, da razmišlja, kaj bi storila. Slednjič je pristopila k meni, ki sem itheca klečala pred njo, pogladila me po glavi in privzdignila dobrotno.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljevanje in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. Š.

Iz teh žalostnih misli so ga vzdramili koraki na hodniku, ki so se zaustavili pred njegovimi vratni. Ključ v ključavnici se je zasukal, odprla so se težka vrata in vstopila je Angelija, za njo pa stari križar Filip.
— Berislav moj! je zakričala deklica v joku in radosti, zazrši svojega zaročenca, ki mu je razširjenih rok poletela nasproti.
— Angelija! je vskliknil tudi Berislav in objel v odprto naročje milo, krasno zaročenico svojo.
Križar Filip je stal pri vratih povešene glave in solze so mu zasejale v obeh, videčemu ta ganljivi prizor.
— Zopet te torej vidim, zopet morem

lizma, kakor nam predbaciva „Uno sloveno“. Mi hočemo solo in le šola, a kakšna naj bo ta šola, bomo govorili, ko se nam zagotovi nje ustanovitev.

Mi ne apeliramo na pomoč naših socialnih demokratov, ker vemo, da ga ni med nami človeka v katerega žilah se pretaka slovenska kri, ki bi si upal nasprotovati tako krvavi potrebi, kakor je potreba slovenske špale v Trstu. Mi ne apeliramo, ker je to nepotrebno, ker je naravno, da smo in da moramo biti složni za tako važne, eminentno kulturne stvari kakor je slovenska šola v Trstu.

„Uno sloveno“ je, po našem mnenju, le kukavičje jajce, zanešeno s škodoželjnim namenom po človeku, ki ni ne Slovenec in ne resničen socialist!

Gospodom okolo lista „Il Lavoratore“ pa povemo, da si s sličnimi napadi na našo narodno stvar ne pridobivajo simpatij tržaških Slovencev in da naj se informirajo boljše, predno objavljajo slične nesmiselnosti — ako nimajo za to posebnih namenov!

Kedo da je več napredoval v zadnjih 20 letih, o tem ne bomo razpravljali. Rečemo pa lahko, da smo mi v tej dobi napredovali več, nego prej v sto letih. Da ni naš narodni delavec tak bedak, kakoršnjega bi ga hoteli predstavljati v rečenem članku, o tem se lahko prepriča sleherni, ki ima priliko občevati z našo narodno maso.

Ako pa želite boj (mi si ga ne želimo) potem: nadaljujte! Saj ste začeli od dveh strani!

Mi imamo sicer polne roke dela. Ali odgovora vam ne ostanemo dolžni, kakor vam ga nismo ostali dolžni pred leti, ko ste nas v enomer žalili. Brejjski.

Odmevi dogodkov v Ricmanjih pred sodiščem. Nedavno smo poročali o razpravi proti 19-letnemu Ivanu Žuljanu iz Ricmanj radi zločina motenja vere. Dne 26. decembra, to je na dan sv. Štefana, je bil namreč med maso vržen kamen v cerkvena vrata. Na razpravi sta pričeli orožnika Pevšič in Stožir izrecno označila — Ivana Žuljana kakor storilca. Vendar je sodišče na predlog branitelja dra. Gregorina odložilo razpravo radi zaslišanja novih prič. Na večerjšnji obnovljeni razpravi sta bila zaslišana kakor prič Miha Kuret in in Ivan Žuljan, oče obtoženca, kateri poslednji je odločno izključil, da bi njegov sin mogel biti v kritičnem momentu na licu mesta, kjer je bil vržen kamen. Na podlagi teh novih pravnih rezultatov je sodišče obtoženca rešilo obtožbe.

Prijeli smo in objavljamo: „Slov. narod“ je v svoji številki z dne 5. t. m. priobčil vest, da je pesnik Askerc Anton odložil častno članstvo akad. društva „Slovenije“ na Dunaju.

Da izve slovenska javnost o motivih, ki so dovedli g. Askercu do tega koraka, pričujemo v naslednjem brez komentarja njegovo tozadevno pismo:

„Ljubljana, 24. III. 1906.

Gospodu prededniku

akad. društva „Slovenija“

na Dunaju.

Ob mojem takozvanem 50-letnem oziroma 25-letnem jubileju m. januarja mi je čestital „Triglav“, ni pa bila tega storila „Slovenija“, čije častni član sem tudi že kakih 15 let.

Ne gre se tu za čestitanje samo ob sebi. Pameten človek o takih stvarih ne govori in se ne zmeni za to, katera privatna oseba mu je poslala po pošti ali po telegrafu par lepih fraz in katera ne.

Gre se le za razliko med ravnanjem „Triglavovim“ in „Slovenijnim“.

Gospode odbornike Vašega društva smatram za olikane može in si torej ne morem misliti da bi me bili ignoricali iz pomanjkanja kurtoazije.

Slišal pa sem, da je „Slovenija“ spremenila svoja pravila in s tem svoj program, ter si moram misliti, da me je društvo prezrlo iz načelnih razlogov, da se ne strinja več s tendenco mojega peresa. To je popolnoma interna stvar „Slovenije“ ter mene nič ne briga.

Samo to je, da sem jaz potem primoran izvajati iz razmerja, ki ga zavzema proti meni društvo, svoje načelne konsekvence.

Zato Vas prosim, da vsprejmete nazaj častno diplomo, ki Vam jo danes vračam ter da me ertate iz imenika častnih članov „Slovenije“. Nočem, da bi morda moje ime kako kompromitiralo sedanjo „Slovenijo“. — Ne gre se za razžaljeno častila-komnost nego samo za načela.

Z odličnim spoštovanjem bivam

Vaš udani

A. Aškerc m. p.

Z ozirom na to je poslalo društvo vsled soglasnega sklepa občnega zbora g. Aškercu naslednje pismo:

Vaše blagorodje!

Občni bor akad. društva „Slovenije“ je sklenil sporočiti Vam, da društvo „Slovenija“ nikakor ni opustilo brzojavke povodom Vaše

50-letnice iz „načelnih razlogov“, ker nimamo nikakega povoda obsojati smeri Vaših pesnitev: tudi ne presojamo slov. pesnikov edino le s stališča njih tendence, oziroma oblike, ampak glede njih celotnih zaslug za slov. narod.

Z ozirom na ostale motive, ki so Vas privedli do tega koraka, pa jemljemo Vaše pismo na znanje.

Ob enem Vam naznanjamo, da smo primorani sodbo v vsej zadevi prepustiti slov. javnosti, ker se je stvar brez naše krivde že spravila v javnost in se skušala proti nam javno izrabljati na ustanovnem zboru narod. radikalnega društva „Adrije“ v Pragi.

Za odbor akad. društva „Slovenija“ na Dunaju:

F. Mravljak M. Agneletto
t. č. predsednik t. č. tajnik.

Umrli je včeraj popoldne v Ljubljani tamošnji proš stolnega kapitelja dr. Janez Kulavic, v starosti 68 let. Pokojnik je včeraj zjutraj nenadoma obolel. Zdravnika sta konstatirala krvavenje možganov.

Strašna nesreča. Iz Kaldira (občina Motovin) pišejo „Naši Slogi“: V ponedeljek dne 7. maja na večer je dovel posestnik Luka Midorf svojo mlado in objestno kravo k vodnjaku, da jo napoji. O tem je nesrečni Luka omotal vrh, s katero je bila krava privezana, okolo roke. Mlada žival se je nankrat splašila, vrgla gospodarja na tla in ga vlekla po ojštem kamenju tako dolgo, da mu je kamenje vso kožo olupilo z glave in je siromak vsled tega umrl v strašnih mukah. Pokojnik je bil marljiv, delaven človek, dober gospodar in zvest rodoљub.

Ponarejevalec denarja. 23-letni Lovrencij Z., doma iz Este v Italiji, ki pa se je udajal za Viktorja Ferrato, je bil aretovan, ker ga iščejo italijanske oblasti kakor ponarejevalca italijanskih bankovcev po 100 lir.

Čevljarско orodje. Ivan Zanini, čevljar, ki ima lastno delavnico v ulici del Belvedere, je prijavil včeraj na policijskem komisarijatu v ulici Luigi Ricci, da je njegov 36-letni delavec Ivan (priimka ni vedel!) pobegnil od njega odnesel seboj raznega čevljarškega orodja, ki pa je vse skupaj vredno 5 kron. A dočim je to vzel, je pustil v delavnici rjuho ljudskega prenočišča, ki je v ulici Gaspere Gozzi.

Neznan tat je ulomil včeraj predpoldne mej 8. in 9. uro v stanovanje Marije Zanetti, ki je v hiši št. 55 v ulici dei Pallini. Ona je bila šla namreč od doma, a ko se je okoli 9. ure vrnila domov, je našla vrata odprta. V sobi je pa našla odprto omaro, iz katere jej je tat ukradl zlato verižico, vredno 20 kron. Zanetti je prijavila ta dogodek na policiji.

Nagla smrt. 70-letna Katarina Bratuš, stanujoča v ulici sv. Jakoba (v starem mestu) št. 7, so našli v četrtek v jutro mrtvo v njenjej postelji. V sredo zvečer ob 10. uri je šla še zdrava spat. Drugi dan pa, ko jo sošedje do 10. ure in pol še niso videli, jih je začelo skrbeti. Potrkali so na vrata njenega stanovanja, a ker niso dobili odziva, so pozvali redarje, ki so vrata odprli in našli staro mrtvo v svoji postelji.

Izpodletelo mu je. 18-letni tezak Josip S., stanujoči v ulici dell' Olio, je bil včeraj popoldne aretovan na zahtevo Frana Brezigarja. Ta poslednji je namreč vratar hiše št. 17 v ulici Malcantone ter ima v veži iste hiše malo prodajalnice sadja in zelenjadi. Včeraj, kmalu po 1. uri popoldne, je šel Brezigar k brivcu, ki je malo korakov dalje v istej ulici. Josip S. je pa to priliko vporabil in šel v vežo, kjer ima Brezigar prodajalnico, ter tam iz predala neke mize skušal vzeti denar, ki ga je Brezigar skupil tekom dneva. Brezigar je pa to videl, priskočil, tatu prijel in ga izročil redarju. Na policiji je bil S. zaslišan, a potem izpuščen na svobodo.

Koledar in vreme. Danes: Ivo, svečenik; Predivoj; Vitoslava. — Jutri: Bernardin, spoznavalec; Miodar; Pauna. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 16,5° Celsius. — Vreme včeraj: nestanovitno.

Društvene vesti in zabave.

Slavjanska čitalnica opozarja vse p. t. člene, da je danes, dne 19. maja ob 8. uri in pol zvečer, občni zbor v društvenih prostorih.

Književnost in umetnost.

Slovenska dramatika v Trstu.

II.

Dramatične predstave.

Med dramatično predstavo se spleta nevidra sicer, ali tesna notranja vez med predstavljajočimi na odru in med gledalci in poslušalci v dvoranah. Čustva, ki jih skuša izražati igralec na deskah, tipe, ki jih isti ustvarja, lastnosti, ki si jih prisvaja, strasti ali drve po njegovi igri, stremjenja in hrepenjenja, ki ga prevevajo in nakane, ki jih snuje: vse te prikazuje odmevajo v duši gledalca, v njem se družijo in zapletajo, puščajo utise, in čim bolj živa, naravna in dovršena je igra, tem bolj sočustvuje gledalec z igralcem, tem pazljiveje mu sledi, da slednjic se zjed-

nača z igralcem in njegovo igro. Tako se ustvarja med obema neka harmonija, ki je tem popolnejša, čim več je ono, kar se gledalcem predstavlja, dostopno in pojmljivo in čim bolje zna igralec to tolmačiti in temu darjati izraza.

Že iz tega razloga ni vsaka igra za vsakega poslušalca in tudi ne za vsakega igralca. A z druge strani sledi tudi, da kakor se mora igralec uriti, učiti, misliti o igri in pojmiti jo, tako mora tudi gledalec se vzgajati, razširjati svoje obzorje za višje pojme in prikazni in mehčati dušo za nežnejša in kočljivejša čustva.

In tukaj bi bili dospeli do prve temeljne naloge naših dramatičnih predstav nasproti igralcu in nasproti občinstvu — gledalcu, ki, če je že sploh veljavna za dramatično, njene proizvajatelj in ljubitelje, — mora biti toliko več merodajna pri igrah in poslušalcih, ki niso specifično urjeni in vzgojeni v to svrhu, ki niso uvedeni v globine in razsežnosti umotvorov in njihovih učinkov, s kratka, ki se morajo še vzgajati.

Pretežna večina našega gledališkega občinstva, kateremu so se tako omilile naše dramatične predstave, je videla razum naših slovenskih predstav redkokatero tujejezično, da si se mora priznati, da je prav v Trstu, kakor malokje, premnogo prilike videti izvrstne predstave vsakojakih žanrov in raznih najbolj znamenitih igralcev naše dobe. Toda, bodisi neznanje jezika, bodisi precej visoke cene, bodisi neznanje v izbiranju iger, katerih naj se udeleže, in slednjic velikokrat nepristopna in za priprost um nepojmljiva vsebina in oblika takih predstav povzročujejo, da se množica našega občinstva ne udeležeje drugih predstav nego slovenskih.

Če je pa s tem označena odgovornost, ki jo vsprejemajo prirejalci teh predstav nasproti našemu ukaželjnemu občinstvu, je pa tudi s tem dana podlaga za presojevanje, kake igre naj se izbira in nudi početkoma občinstvu, in kake teh izbranih iger zamorejo igralci-diletanti prikazati dostojno, živonaravno in neprisljano, ali nepretirano.

V takem stadiju, ki so se nahajali v njem doslej igralci in poslušalci in se deloma še nahajajo, pa so — to uči skušnja — najbolj primerne narodne ljudske igre in temu žanru najbolj približajoče se veseloigre. V ljudskih igrah odseva življenje, kakor vrvi vsaki dan po ulicah in človeških prabežalcih, kipi humor, ki tlači žalost, klije hvaležnost in krepost in ruva sovraštvo, kakor je na spregled vsaki hip med sojednakimi, brez problemov, brez filozofije, brez smeri in struje. To še več v narodnih igrah, kjer utripa bratska kri, kjer prevladujejo soplemske sege in navade, kjer se pevajo istočutne miljenke, kjer zveni kreпка domača govornica in kjer je človek žrtev ali sad svojega narodnega razvitka.

Lažje se uživlja torej igralec-diletant v take položaje, lažje umeva gledalec znane odmeve.

Glede lahkih šaloiger in burk na sploh ni se prenagliči z obsodbo — kakor se je večkrat zgodilo; kajti posebno v teh resnih časih je včasih občinstvo hvaležno, da se zabava in pošteno nasmeje in nič drugega nego nasmeje.

In „Dramatično društvo“ se je ob dosedanjih svojih početnih poskusih verno držalo tega načela in našlo radi tega toliko odziva v občinstvu. Temu priča hvaležni vsprejem dosedaj predstavljenih iger a la „Rokovnjači“, „Deseti brat“, „Divji lovec“, „Legijonarji“ „Krivopriznik“ itd.

Občinstvo, ki se je udeleževalo teh predstav v častnem številu po 500 do 1000, da celo do 1400 gledalcev vsakokrat je prihodnjic še vedno rado in raje prišlo zopet.

V letošnji sezoni je „Dramatično društvo“ priredilo 10 večerov in sicer dvakrat „Legijonarje“, enkrat „Rokovnjače“, dvakrat „Mjinar“ in njegovo hčer“ dvakrat burko „Sivilja“ enkrat „Marijano“ enkrat „Materin blagoslov“ in slednjic „Silvestrov večer“ z dvema enodejankami in alegorično sliko. Kolikor se more zahtevati od diletantov — in zahteva se že dokaj — so vse te igre imele zelo povoljen rezultat, posebno „Rokovnjači“ in „Legijonarji“, v katerih je gostoval g. Vetrovšek iz Ljubljane kakor Blaž Mozol, oziroma Jez.

Točka „gostovanje“ je kaj važno poglavje v delovanju „Dram. društva“. To je še vsako leto povabilo enega ali več igralcev iz ljubljanskega gledališča na gostovanje in to je bilo vedno dobro in prav storjeno. Odveč bi bila vsaka beseda o koristi gostovanja za naše igralce; vsakokrat ostaja kako zrnje izkušnje, četudi ne v tako prekratni sili, kakor se je kakšnekoli prerokovalo. A poleg tega dviga to vsekakor kvaliteto predstave in podaja občinstvu in igralcem priliko za primerjanje in drugim tudi za tekmovanje. Naj ne bi zamudilo „Dramatično društvo“ nobene prilike v prihodnjic povabljeni — o kolikor dovoljujejo finančne razmere, — po enega ali več gostov, četudi še tako pogostoma. Saj to odgovarja namenu društva: „prirediti gledališke predstave“, bodi že samo po svojih diletantih, ali po drugih. Društvo je lahko prepričano, da se bodo gostje po možnosti radi odzivali in prihitevali v Trst, kajti tudi tržaško gledališko občinstvo si je pridobilo

spoštovanje vsled svojega svežega zanimanja in razsodnega presojevanja.

Darovi.

Zavodu sv. Nikolaja v Trstu so meseca aprila doposlali: slavna posojilnica v Celju 50 K, gđc. Karla Bizjak 4 K, ga. Ana Turk 5 K, g. Ante Pogorelec 5 K, ga. Marica Forcesin 3 K, ga. Maša Grom 3 K, gđc. Antonija Pondelak 2 K, ga. Kati Kenda 2 K, ga. Ana Strukelj Trebče 2 K, ga. Emma Campa 2 K, ga. Jospina Ulaga 1 K.

Pevskemu zboru bratovščine sv. Cirila in Metodija so darovali gg. Stefa Prelec 5 K, Andrej Zafred 3 K in Anton P. Žar 2 K, za kar se rodoljubnim gg. darovalcem izreka na tem mestu najsrčneja zahvala.

Razne vesti.

* **Slaboumnež zažgal rodbinski imetek.** V Smilovcu je slaboumni 29 letni sin gospodarja Zverine zažgal vrednostne papirje v vrednosti 60.000 kron. Ti papirji so bili ves imetek rodbine.

* **Izseljevanje nemadžarskih narodnosti.** V zadnjem času se je iz Ogrske izselilo v Srbijo 30.000 ljudi, od teh je bilo 30.000 Srbov. V Romunsko se je izselilo 50.000 duš, od teh je bilo 35.000 pripadnikov nemadžarskih narodnosti. V Ameriko se je v zadnjih 5 letih izselilo iz Ogrske 260.000 prebivalcev, a od teh je bilo le 60.000 Madjarov. — Madjari se torej le malo izseljujejo. Nemadžari štirikrat bolj, akoravno jih je na Ogrskem nekaj več nego Madjarov. Ako bo trajalo tako še nekoliko časa dalje, bo to usodno za nemadžarske narodnosti.

* **Bolezen otrpnenja tilnika v obrenski Prusiji.** V promegovnikih ob Ruri razsaja epidemična bolezen otrpnenja tilnika. V zadnjih tednih se je pojavilo 97 slučajev.

Brzojavne vesti.

Komuniké „narodne stranke“ na Hrvatskem.

ZAGREB 18. „Narodne Novine“ so danes priobčile nastopni komuniké „narodne stranke“. Trdno se držeč programa, ki je bil na seji dne 21. aprila 1906 spopolnjen, bo „narodna stranka“ kakor parlamentarni manjšina podpirala vsako vlado, ki sprejme njen program, se bo trdno držala ustavne države skupnosti z Ogrsko in si v avtonomnih deželnih stvareh pridrži popolnoma svobodno roko, izključujoč vsak tuji vpliv. Odločno se opiraje na državno skupnost bo „narodna stranka“ v vseh važnih vprašanih, ki se pojavijo med deželami krone sv. Stefana in deželami zastopanimi v državnem zboru, v vseh skupnih stvareh zahtevala najtočnejše izpolnjevanje vseh pravic, zajamčenih v pogodbi. Tega sklepa se bo „narodna stranka“ držala tudi nasproti drugim strankam v saboru.

Odsek za volilno reformo.

DUNAJ 18. Odsek za volilno reformo se je pod predsedstvom dr. Marcheta sestadanes ob 5. uri popoldne ter je nadaljeval glavno debato o predlogu volilne reforme. Prvi je govoril ministerski predsednik princ Hohenlohe. Za njim so govorili posl. Stein, Adler, Malfatti, Herzog, Sušteršič. Odsek je potem v poimenskem glasovanju s 36 proti 2 glasoma sklenil preiti v specijelno debato. Deset členov volilnega odseka je bilo na glasovanju odsotnih. Nato je bila seja zaključena. Prihodnja seja se napove pismenim putem.

Ministerska kriza v Italiji.

RIM 18. „Messaggero“ poroča, da je ministertvo na sinočnem posvetovanju sklenilo danes zjutraj podati kralju demisijo in jo na današnji večerni seji zbornice objaviti. Tudi „Popolo Romano“ in „Vita“ govorita o ministerski krizi.

RIM 18. Na današnji seji zbornice je ministertvo vsled včerajšnjega sklepa zbornice podalo kralju demisijo, ki si je pridržal odločitev. Na prošnjo ministerskega predsednika se je zbornica na nedoločen čas odgodila.

Papež obolel.

RIM 18. „Agencija Stefani“ poroča: Vsprejemi v Vatikanu so do nadaljne odredbe odpovedani, ker je papež za protinom lahko obolel in mora vsled tega biti na miru.

Otvoritev simplonskega tunela.

RIM 18. Kralj Viktor Emanuel se danes zvečer poda v spremstvu ministerskega predsednika Sonnino in ministra za javna dela Carmine v Domodossolo, da se jutri udeleži otvoritve simplonskega tunela. Pojutrajšnjim se kralj povrne zopet v Rim.

R u s i j a.

Državna duma.

PETROGRAD 18. (Petr. br. ag.) Duma je v ponočni seji dovršila adresno debato. Na drugem čitanju adresnega načrta je zahteval svečenik Kuzevič, ko se je razpravljalo o točki glede enakopravnosti narodnosti, naj se dostavijo besede: „Da izgubi Rusija svojo originalnost in celo svoje ime“. (Ironična pohvala in protestni klici). Kuzevič je bil poklican na

red in njegov predlog ni bil na zahtevo zbor...

leto (l. 1904 : 140, a l. 1905. : 104). Temu so bili vzrok razni štrajki in pa parkrat pretrgani promet.

Aleksandrijska črta, ki je glede prometa s potniki najglavnejša, je občutila naraščajoče tekmovanje Italije.

Potovanja v Indijo so dala minolo leto precejšen dohodek, kar je pripisati najprej večjemu izvozu žita od Donave in dobri letini na sadju v Levantu.

Skraini Vstok.

Potovanje v Indijo, na Kitajsko in na Japonsko so imela v letu 1905. zadovoljiv uspeh. Tudi tu je igral glavno vlogo večji izvoz sladkorja.

Vzročna Afrika in južna Amerika.

Dohodki voženj v vstočno Afriko so večji, nego leta 1904. Vendar pa ima družba s temi vožnjami še vedno izgubo.

V vožnjah v južno Ameriko je tudi beležiti večji dohodek in upati je, da bodo te vožnje plodonosne, ko se bo mogel za nje uporabiti primernejši plovbeni material.

Tekom minolega leta ni trpelo brodogve večjih nezdov. Parnik "Selene" je bil prodan z dobitkom 42.416,36 na vkupljeni vrednosti.

Razno.

Tekom minolega leta ni trpelo brodogve večjih nezdov. Parnik "Selene" je bil prodan z dobitkom 42.416,36 na vkupljeni vrednosti.

Novi pogodbi za vlado.

Kakor četrti točka je bilo na dnevnem redu poročilo o pogajanjih s c. kr. vlado za obnovo pogodb o plovbi in poštini službi.

Izvoz sladkorja.

Na promet je ugodno vplival naraščajoči izvoz sladkorja, provzročeno po političnih homotijah v Rusiji.

Aleksandrija, Levant, Indija.

Na plovbi v Dalmacijo je promet narsel, toliko na brzoplovni, kolikor na trgovinskih črtah.

pravil; posebno da se delniška glavica zniža od K 25.000.000 na K 15.600.000. in sicer na način, da se za vsacih 8 sedaj obstoječih delnic (ki jih je 24.000) po K 1050 izda 13 novih delnic po K 400, a ko bo delniška glavica znižana na K 15.600.000, da se isto zviša za K 12.000.000, in to z emisijo 30.000 novih delnic po K 400, ki bi imele pravico do dividende počeni s 1. januarjem l. 1907.

4. Občni zbor naj pooblasti upravni svet, da poskrbi vse potrebno v izvršitev sklepov pod 2. in pod 3.

Debata.

Za tem se je vnela o teh predlogih kratka debata, katere so se vdeležili Baum, dr. Singer, vit. Scaramanga, dr. Weishute in Bunzen, na kar je občni zbor vsprejel vse 4 predloge.

Volitve.

Upravnima svetnikoma sta bila izvoljena g. vit. Salvator Ventura in g. Karol Arnstein; revizorjem: gg. vit. Filip Artelli, kom. Jakob Fano, vit. Rafael Luzzato in C. Gutmann; a namestnikoma revizorjev: gg. prof. Sordina in kom. Josip Burgstaller pl. Bidischini.

Trgovina.

Borzna poročila dne 18. maja.

Napoleoni K 19.12—19.15, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.40—240.65, Francija K 95.42 1/2—95.60, Italija K 95.50—95.70, italijanski bankovci K — — —, Nemčija K 117.35—117.50, nemški bankovci K — — —, avstrijska ednotna renta K 99.55—99.85, ogrska kronarska renta K 95.65—95.95, italijanska renta K — — —, kreditne akcije K 579.— 631.—, državne železnice K 677.50—679.50 — Lombardi K 133.— 135 — Lloydove akcije K 770.— 775.— Srečke K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 483.—, Bodenredit 1890 K 302.— 310.—, Bodenredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 150.50 do 1.250 Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

Table with 2 columns: včeraj, danes. Rows include Državni dolg v papirju, Avstrijska renta v zlatu, Avstr. investicijska renta, Ogrska renta v zlatu, Akcije nacionalne banke, Kreditne akcije, London, 10 Lstr., 100 državnih mark, 20 frankov, 100 ital. lir, Cesarski cekini.

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 99.12, italijanska renta 105.85, španski exterior 97.—, akcije otomanske banke 659 — Menjice na London 251.90.

Tržna poročila 18. maja.

Budimpešta. Pšenica za maj K 15.56 do K 15.16, riž za maj K — do —, oves za maj od 17.30 do 17.40 koruza za maj K 13.02 do K 13.04. Pšenica: ponudbe in povpraševanja srednje, tendenca mirna. Prodaja: 18.000 met. stot., nespremenjeno. Druga žita nespremenjeno. — Vreme: nestanovitno.

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli dne 18. maja: A. Ivančić, trg., LJUBLJANA; Karol Fischer trg., PRAGA; Rihard Thumann, trg. potov., DUNAJ; Artur Spitzer, trg., LJUBLJANA; Aleks. Minach, posestnik, REKA; Alek. Licon, trg. potov., LJUBLJANA; Martin Walter, učitelj, NEUSTADT (Ogrsko); Henrik Galter, učitelj, NEUSTADT (Ogrsko); A. Mucha, posestnik, BAZOVICA; Martin Andrejičič soprogo, posestnik, St. KANCAN (Dolensko); Ana Diener, zasebnica, MONAKOVO; Elisa Razinger zasebnica, MONAKOVO; Karolina Pelin, zasebnica, ZAGREB; August Chwala, lastnik tiskarne, DUNAJ; Wilhelm Schmeiz, trg., KRAKOVO; Fr. Stanovič, ministerjalni uradnik, DUNAJ; Dr. Fr. Oberhauser stotnik auditor, OLOMUC; Franjo Zagar, lesni trg., LOGATEC.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.

VABILO na XIV. redni občni zbor

Ker v smislu § 49 zadrughnih pravil občni zbor, sklican na 18. maja t. l. ni bil sklepčen, sklicuje se v smislu istega § drugi občni zbor ki se bo vršil

v nedeljo, dne 27. maja 1906 ob 11. uri dop. v veliki dvorani v lastni hiši Piazza della Caserma 2)

DNEVNI RED:

- 1. Letno poročilo in potrjenje letnega računa. 2. Razdelitev čistega dobička. 3. Poročilo o gospodarstvu z rezervnim zakladom. 4. Poročilo o reviziji. 5. Razni predlogi. 6. Volitev načelnstva. 7. Volitev nadzorstva.

Trst, dne 18. maja 1906. Načelnilstvo.

§ 50. Vsak zadrughnik sme pri občnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu.

O teh predlogih pa občni zbor ne more precej sklepati, ampak le odloči, če se sploh vzamejo v pretres ali če se morajo izročiti posebnemu odseku, ali nadzorstvu, sli pa načelnstvu, da se o njih poroča v bodočem občnem zboru. Ti predlogi se morajo postaviti na dnevni red bodočega občnega zbora.

Zaloga tu- in inozemskih vin, spirita in likerjev

in razprodaja na debelo in drobno

TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST.

Via dell'Acque št. 6 (nasproti Kafe Centrala).

Velik izbor francoskega šampanjca, peničih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin, Bordeaux, Bur gunder, renskih vin, Mosella in Chianti. — Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni trop novoc, slivovec in brinjavec. — Izdelki I. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razpošila se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja od pol lira naprej.

Osebni kredit za uradnike

častnike, učitelje itd. Samostojni hranilni in posojilni konsorciji društva uradnikov dajajo pod ugodnimi pogoji tudi proti dolgotrajnim povračilom posojila na osebni kredit. Agentje so izključeni. Naslove konsorcijev daje brezplačno Centralno vodstvo društva uradnikov, Dunaj Wipplingerstrasse 25.

Osebni kredit!

S porokom in brez poroka častnikom, svečenikom, dvornim, državnim in privatnim uradnikom, učiteljem, trgovcem, obrtnikom trgovskim uslužbencem, gospem, ki imajo pravico do pokojnine in zasebnikom vsake vrste na 1/4 — 25 let proti mesečnim 1/4 1/2 in celoletnim odplačilom, kjer se ob enem odplačuje glavica in obresti.

Posebnost: Osebni kredit v smislu parizko-dunajske enquete (kapitalizacija plače).

4% ! 4% ! 4% ! 4% !

Realni kredit!

od 300 kron naprej na I., II. in III. zastavo za posestnike polja, obresti, hiš na deželi, dvorcev, tovarn, kopalšč, mlinov, mineralnih in drugih studencev, kamenolomov in vsake vrste zemljišč od 1/4 dela cenilne vrednosti.

Stavbeni kredit!

Na gradnje vsake vrste v 2—3 obrokih, kakor napreduje gradnja.

Konverzije bančnih in privatnih dolgov. Menice in reeskompti in menjava akceptov za trgovce!

Mi izdelujemo in financiramo načrte novoustanovljenih podjetij. Prevzemamo tehniška in geološka presojevanja po zapreženih strokovnjakih. Bavimo se s premenitvami obstoječih podjetij v delniške družbe.

Zelo rečno! Hitro! Diskretno po prvorazrednih tuzemskih in francozko-angleških zavodih.

Reference prve vrste! Zahtevajte prospekt! — Priloži naj se znanika za odgovor!

MELLER L. EGYED Budimpešta V. Kohány-Utca 19/B

Tovarna pohištva Aleksander Levi Minzi ulica Tesa št. 52. R (lastna hiša). ZALOGA: PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje). Čene, da se ni bati nobene konkurence. Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih. Ilustrovani ceniki brezplačno in franko.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; masnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglas objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista.

Tarifa je nastavljena na celu „MALI OGLAS“ in vsako lahko preručni, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nastaviti na „INSERATNI ODDELEK“ „Edinosti“.

Na vprašanja potom pisen bo dajal „INSERATNI ODDELEK“. Informacije edino in, če bo pismu priložena znanaka za odgovor

Gospodična isče snažno čisto sobe s hrano, ako mogoče blizu velike pošte. Ponudbe pod „Snažnost“ na „Inseratni urad Edinosti“.

Trgovski pomočnik mešane stroke želi svojo službo premeniti najraje na deželo. Nastop po dogovoru. Naslov pove „Inseratni urad Edinosti“.

Listje za slavnice, žima za modrace prodaja se v novi zalogi Via Farneto št. 26

Mlekarna Črniče pri Gorici isče izveč-banega mlekarja. Kdor čedno piše, ima prednost.

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželni sodiščem). Cene brez konkurence. — Svoji k svojim!

Kislo zelje repa s Kranjske, je v vseh let-nih dobah v zalogi Josipa Dolčič, ulica Sorgente 7, telefon 1465.

Veletrgovina Luigi Trevisan, Trst razpošilja kavo, riž, olje

Gostilna „Stadt Laibach“ (ulica Giulia št. 15) Toči vino istrsko, vipavsko, furlansko in brisko. Ivrstna kukinja. Priporoča se slav. občinstvu J. Kante.

Novi modni salon (Corso št. 13 L. n.) Zaloga klobukov za gospe. Pariški in dunajski uzorei, po najzmernejih cenah.

Hotel Balkan vsprejme v svojo kulinjo 1 ali 2 gospici iz dobre družine v poduk v kuhanju.

Drustvenik isče se za neko mnogo let obstoječe podjetje s kapitalom od 10.000 K. Naslov pove „Inseratni urad Edinosti“ (578)

Veliki ples se priredi v nedeljo 20. maja v Plešivici pri Sezani.

Veliko zemljišče blizu mesta, v Škorklji-Kolonji, v najzdravjem solnčnatem kraju je na prodaj (na male in velike parcele). — Slovenci! kmetje, mali posestniki, trgovci, uradniki, zasebniki, ki imate na razpolago kaj denarja, in si hočete nabaviti svojo lastno hišo, ne zamudite te važne izredne prilike. Zemljišče primerno za gradnjo velikih in malih hiš, dvorcev (vil) hišic z vrtom, kmetijskih hiš itd. Ne daleč od zemljišča je kamenolom, tako da se dobi material za zgradbo po nizki ceni. Vode je dovolj in sicer zdrave, hladne vode v vodnjakih. V kratkem bo napeljan tudi plin. Zgradila se bo nova široka cesta in sklenjeno je, da bo tramvaj vozil blizu do zemljišča. Potem bodo lastniki zemljišča imeli vse ugodnosti. Na željo se gradi dvorec, hišice poljudne visokosti, tudi proti plačilu na obroke. — Natančna pojasnila daje pismeno ali ustmeno INSERATNI URAD EDINOSTI (Trst, ulica Giorgio Galatti št. 18 od 9.-12. dop. in 2.-7. pop.) Narodni dom.

Urar Giov. Pliska, Corso št. 13, izvrši vsakršno popravilo kakoršne si bode ure. Cene nizke. Prodaja vsakovrstne ure.

Gospodična z večletno pisarsko prakso, vešča slovenskega in nemškega jezika isče službe. — Naslov pove „Inseratni urad Edinosti“.

OGLAS. V bogatej zalogi pohištva Em. Ehrenfreund (prej Josi) ulica Nuova 24 (prilličje) daje novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Nova prodajalnica klobukov David Osmo v ulici Barriera vecchia št. 5. Velik izbor klobukov, lastne delavnice, raznovrstnih kap za moške in ženske. Brez konkurenčne cene.

Francesco Slovinsky železnina TRST — ulica Torrente 45 — TRST Jzbera železnine za stavbinsko uporabo. SPECIJALITETA: ledenice lastnega izdelka, štedilna ognjišča in železne peči.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA vpisana zadruga z omejenim jamstvom. v Gorici Gosposka ulica hšt. 7., II. nadstr. v lastni hiši.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako: Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2%, Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpo-vedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojilo: na vknjižbo po 1/2% na varščino ali zastavo in na menice po 6% Glavni deleži koncem leta 5 1/2%. Stanje 31. dec. 1904 (v kronah): Članov 1781 z deleži K = 113.382. — Hranilne vloge 1.554.089.13. — Posojila 1.570.810.39. Vrednost hiš 110.675. — (v resnici so vredne več). — Rezervni zalog 75.101.01. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar Telefon št. 79.

Svoji k svojim! Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga „Croatia“ stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. mesta Zagreb sprejemlje vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in strelji po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. Dolžnost vsakega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tujino. Vsa zavarovanja sprejema ter daje vsa pojasnila. Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst CORSO št. 1 Zastopniki za vsako mesto, trge in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroške in Štajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

Authorised School of Languages učni moderne živčeve jezike od profesorjev dotičnega materinega jezika. Trgovinska korespondenca. Kombinirana metoda. Brezplačna pojasnila daje autorizovana šola za učenje jezikov za odraslene in otroke v Trstu, ulica Nuova št. 11, II. nadstr.

Grand hotel „Union“ v Ljubljani. Komfort prve vrste. Nad 100 sob.

5 kron in več zaslužka na dan. Iščete se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih prirosto hitro delo vse leto doma — Ni treba znati ničesar venost škodi nič in blago prodamo mi. — Družba pletilnih strojev za domače delavce — Thomas H. Whittick & Co. PRAGA, Petráské náměstí 7-156 — TRST, ulica Gamp anlie 13-15.

P. T. Naznanja se častitim odjemalcem in P. T. občinstvu, da zaloga obleke ulica Arcata št. 1 odpre Novo tržaško krojačnico (Nuova Sartoria Triestina) za izvršitev naročene obleke po meri v ulici Torrente št. 40, I. nadstropje, pod ravnateljstvom občeznanega krojaškega mojstra gos. O. MARCOLINI. — Toliko zaloga, kakor tudi krojačnica bodo preskrbljene v veliki meri z domačimi in inozemskimi izdelki. — Zaloga ima pripravljenih na izbero veliko število oblek, toliko za moške, kolikor za otroke, po najnižjih in konkurenčnih cenah. VIKTOR PISKUR.

Tržaška posojilnica in hranilnica registrovana zadruga z omejenim poročtvom. Piazza Caserma št. 5, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 932. Vhod po glavnih stopnicah. Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruge in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila daje samo zadrugu in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menice po 6%, na zastave po 5 1/2%. Uradne ure: od 9.—12 dopoldne in od 3.—4. popoldne. Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt. Ima najmodernejše urejene varnostne celice za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd. Poštne hranilnični račun 816.004.

Alla città di Trieste ulica Torrente TRST prodajalnica izgotovljenih oblek z lastno krojačnico.

Priporoča se cenjenim odjemalcem radi konkurenčnih cen in radi točno izvršenega dela izkušenega krojača.

FILIP IVANIŠEVIĆ zaloga dalmatinskega vina lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu v ulici Torre bianca 11 (Telefon 1405) v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „All'Adria“ ulica Nuova št. 11 in „Al fratell dalmati“, ulica Zudeeche št. 8. v katerih toči svoja vina I. vrste.

Velika zaloga dovršenih oblek za moške, dečke in otroke. Specijaliteti finih črnih oblek. VELIKA IZBERA delavskih hlač . . . á K 2.40 extra-močne vrste . . . á „ 4.— Pasite na točnost naslova Francesco Kalasch ulica Arcata 9 — vogal ul. del Sapone

Ivanka Doreghini TRST. - Ul. Madonnina št. 8. VELIKA ZALOGA pohištva, manufaktur, ur. slik, zreal in tapetarij. Popolne spalne in obedovalne sobe. Moške obleke na izbero. UGODNE CENE. Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Tovarna cementnih plošč ARISTIDE GUALCO TRST, ulica S. Servolo 2. Velika zaloga dobro vleznanih cementnih plošč vsih velikostij vrst in barv. Tovarna in zaloga cementnih cevij. Blago trpežno. — Brezkonkurenčne cene. Na željo se stavijo v delo plošče solidno in po cenah od izurjenih lastnih delavcev.

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma. Izbor drog, barv, šopičev, počasti parfumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode, voaka za parkete, na mrzlo pripravljenege sirupa tamarindo, malinovec itd. ita.

Najfinejše namizno in jedilno olje se vdobi pri narodni zalogi olja Trg Barriera št. 3. Ivan Millionig, lastnik Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo zalogo dalmatinskega vina nahajajočo se v ulici Torre bianca št. 45 in gostilne ul. Romagna št. 4 in ul. Giulia št. 71 v katerih toči dalmatinska vina najboljše vrste Ante Dvornik trgovec z vinom

Zaloga izvozno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager) pivo v sodčeh in v boteljkah, kakor tudi kvasa iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu. Zaloga Mattonijeve Giesshübler vedno sveže kisle vode po smernih cenah pri ANTONU DEJAK junior TRST Via degli Artisti št. 10. 4

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja dlo-velikega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ke nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s zmanjšujočimi se vplačili. Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„Slavija“ vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31,865.366 80 K, izplačane oškodnine: 82,737.159 57 K. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vseskozi slovensko-narodno upravo. Vsa pojasnila daje: Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje. Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.